

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Eelko van den Boogaard	Datum	24 april 2024
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	12264942
E-mail	ee.van.den.boogaard@utrecht.nl	Onderwerp	Uitvoeringsprogramma Wervengebied 2024 - 2027
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Wervengebied

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren we u over het Uitvoeringsprogramma Wervengebied 2024-2027, waarmee we uitvoering geven aan het [Programmplan Werk aan de Werf](#) dat uw raad in juli 2021 heeft [vastgesteld](#).

Utrecht werkt aan gezamenlijke en samenhangende aanpak voor het herstel en behoud van het historische wervengebied. In dertig jaar herstellen we de walmuren, kluisuren en kelders, nemen we maatregelen om schade aan het erfgoed te voorkomen, brengen we het beheer op orde en werken we steeds beter samen met de keldereigenaren en andere belanghebbenden in het gebied.

Terugblik en vooruitblik

Het programma Wervengebied is onderdeel van de door u ingestelde Regeling Risicovolle Projecten. Daarin is bepaald dat er twee keer per jaar een Voortgangsrapportage aan uw Raad wordt gestuurd. Daarin wordt teruggeblikt. De Voortgangsrapportage Wervengebied over de periode van september 2023 tot en met maart 2024 heeft u op [24 april 2024](#) ontvangen, als bijlage bij de raadsbrief met alle voortgangsrapportages die vallen onder de regeling risicovolle projecten.

Bij het vaststellen van het Programmplan Werk aan de Werf hebben we - om deze grote, complexe klus behapbaar te houden - toegezegd om ieder jaar een Vierjaren Uitvoeringsprogramma Wervengebied op te stellen en u daarover te informeren. Het bijgevoegde programma is de vooruitblik van 2024 tot en met 2027. Het uitvoeringsprogramma wordt ieder jaar aangevuld en geactualiseerd.

Herstel van kelders en muren

In het Uitvoeringsprogramma staat hoe we invulling geven aan de ambitie om ieder jaar gemiddeld 35 kelders en 100 meter muur te herstellen. Beschreven wordt aan welke projecten we werken en hoe de programmering tot stand is gekomen. Daarnaast wordt benoemd hoe we invulling geven aan onze zorgplicht en burenplicht, aan het voorkomen van schade, het ontwikkelen en ontsluiten van kennis en aan programma- en risicobeheersing.

Dit jaar vindt de besluitvorming plaats over de definitieve kostenverdeling voor het herstel van kelders. Op 28 maart 2024 hebben we u met een [raadsbrief](#) geïnformeerd over de (voorlopige) onderzoeksresultaten die voor deze besluitvorming nodig zijn. We gaan samen met keldereigenaren en onder leiding van een, ook door de raad gevraagde, onafhankelijk procesbegeleider de varianten van kostenverdeling en de afwegingen voor besluitvorming over de kostenregeling uitwerken.

Burgemeester en wethouders

Datum 24 april 2024
Ons kenmerk 12264942

Op basis van de huidige ervaringen en inzichten is de raming van de totale kosten bijgesteld. De inschatting in 2021 was € 500 miljoen voor 30 jaar. De huidige raming is € 412 miljoen, uitgaande van dezelfde periode en prijspeil 2021 met een bandbreedte van +/- 10%. Voor de komende jaren heeft dit geen effect op de kosten omdat de urgente en noodzakelijke maatregelen ten aanzien van behoud erfgoed en voorkomen schade uitgevoerd worden. Het verschil zit vooral in lagere kosten voor het herstel van kelders. De raming is voor de totale kosten van gemeente en keldereigenaren samen.

Meer gecoördineerd en meer ontzorgen van keldereigenaren

De afgelopen jaren is door middel van pilots veel ervaring opgedaan met herstel van muren en kelders, samenwerking met keldereigenaren en invulling van de burenen- en zorgplicht. Gekozen is voor een aanpak om al werkend te leren en te verbeteren. Uit onderzoeken blijkt dat daarin grote stappen zijn gezet en vooruitgang is geboekt en keldereigenaren positief zijn over de samenwerking met de gemeente en over de financiële, organisatorische en technische ondersteuning bij herstel van kelders. Ze waarderen het persoonlijke contact en benadrukken de betrokkenheid en de open constructieve, oplossingsgerichte en empathische houding van de gemeente. Keldereigenaren ervaren een gedeelde verantwoordelijkheid. De samenwerking met de gemeente is voor hen van grote toegevoegde waarde.

Ook geven keldereigenaren verbeterpunten aan. In de onderzoeken worden daarvoor aanbevelingen gedaan. In het uitvoeringsprogramma staat dat en hoe we aan de aanbevelingen invulling geven. We gaan het proces en voorbereiden van herstel van kelders verder vereenvoudigen. Onder meer door de complexiteit van het opdrachtgeverschap door keldereigenaren te verminderen en door een meer geclusterde uitvoering van herstel. Inmiddels is de bouwmeester gestart die keldereigenaren technisch adviseert over en bij de uitvoering van het kelderherstel. Op kort termijn geven wij ook invulling aan andere aanbevelingen.

Voor de langere termijn wordt onderzocht welke structurele verbeteringen mogelijk zijn, zoals een meer gecoördineerde werkwijze en meer verbinding met andere grote opgaven die liggen in het wervengebied. Een gecoördineerde werkwijze is efficiënter en effectiever en leidt ook tot minder kosten en overlast. Dit vereist meer regie door de gemeente en dat draagt bij aan het verder ontzorgen van keldereigenaren in het opdrachtgeverschap. De aanpassing van de werkwijze vereist goede voorbereiding, afspraken met alle eigenaren en een gezamenlijke Europese aanbesteding.

Tot slot

Het herstel en beheer van het wervengebied blijft onvoorspelbaar; de bijna 900 jaar oude werven zullen ons blijven verrassen. Gezien de complexiteit, de omvang en de doorlooptijd is het en een zekerheid dat het herstel en beheer anders zullen lopen dan op dit moment bekend is. De organisatie is en blijft hierop voorbereid. Ook de komende periode is de organisatie erop ingericht om al werkend te leren en te verbeteren.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,